

FIDEI DEPOSITUM

KEZDETŰ APOSTOLI KONSTITÚCIÓ,

amely közzéteszi
A Katolikus Egyház Katekizmusát
a II. Vatikáni Zsinat után

A Főtisztelendő Bíboros Testvéreknek, Pátriárkáknak, Érsekeknek,
Püspököknek, Papoknak, Diákonusoknak és Isten népe többi tagjának

JÁNOS PÁL PÜSPÖK

ISTEN SZOLGÁINAK SZOLGÁJA
ÖRÖK EMLÉKEZETŰL

A hitletétemény őrzését az Úr adta Egyháza feladatául, s az Egyház e feladatot minden időben teljesíti. A II. Vatikáni Egyetemes Zsinatnak, melyet boldog emlékü elődünk, XXIII. János pápa harminc évvel ez előtt nyitott meg, szándéka és óhaja arra irányult, hogy megfelelő megvilágításba kerüljön az Egyház apostoli és lelkipásztori küldetése, és így az evangéliumi igazság ragyogó fénye minden embert serkentsen Krisztus mindent fölülmúló szeretetének keresésére és elfogadására (vö. *Ef* 3,19).

XXIII. János pápa a zsinat fő feladatául azt adta, hogy a keresztény tanítás drága kincsét gondosabban őrizze és jobban tárja föl, hogy hozzáférhetőbb legyen a Krisztus-hívők és minden jóakarátú ember számára. Ezért a zsinatnak elsősorban nem a kor tévedéseit kellett elítélnie, hanem a hit tanítása erejének és szépségének világos bemutatására kellett törekednie. „E zsinat fényétől megvilágítva – mondta ő – az Egyház

gyarapodni fog, miként bízunk benne, lelki javakban, és a zsinatból új erőt merítve félelem nélkül fog a jövőbe tekinteni.” A mi dolgunk, hogy „serényen, félelem nélkül fogjunk a munkához, melyet korunk megkíván, hogy folytassuk az utat, melyet az Egyház immár húsz évszázada jár.”¹

A zsinati atyák Isten segítségével, négyéves munkával a tanításnak és a lelkipásztori irányelveknek nem megvetendő summáját tudták kidolgozni az egész Egyház számára. Lelkipásztorok és Krisztus-hívők segítséget kapnak benne „a gondolkodás, a cselekvés, az erkölcsök és az erkölcsi erő, az öröm és a remény azon megújulásához, melyet a zsinat hön óhajtott”.²

A zsinat befejezése után sem szűnik meg serkenteni az egyházi életet. 1985-ben megállapíthattam: „Számomra, akinek megadatott az a különös kegyelem, hogy részt vehettem és aktívan közreműködhettem a zsinat munkájában, a II. Vatikáni Zsinat mindig, de főként pápaságom éveiben, egész lelkipásztori tevékenységem számára maradandó hivatkozási pont, és tudatosan törekedtem arra, hogy útmutatásait konkrétan és pontosan alkalmazzam minden részegyház és az egész Egyház számára. E forráshoz mindig vissza kell térnünk.”³

Ebben a szellemben hívtam össze 1985. január 25-én a rendkívüli Püspöki Szinódust a zsinat befejezésének huszadik évfordulója alkalmából. E szinódus célja az volt, hogy ünnepelje a II. Vatikáni Zsinat kegyelmeit és lelki gyümölcseit, elmélyítse tanítását, hogy ezáltal az összes Krisztus-hívő jobban magáévá tehesse, s ismerete és alkalmazása szélesebb körű legyen.

Ilyen körülmények között nyilvánították ki a szinódusi atyák: „Egyhangúlag kívánjuk egy az egész katolikus hit- és erkölcsstant összefoglaló Katekizmus, illetve kompendium elkészítését, hogy hivatkozási pont legyen a különféle régiókban szerkesztendő katekizmusok, illetve kompendiumok számára. A tanítás bemutatásának biblikusnak és liturgikusnak kell lennie, az igaz tanítást kell nyújtania, ugyanakkor illeszkednie kell a mai élethez.”⁴ A szinódus befejeztével magamévá tettem ezt a kívánságot, mert véleményem szerint „teljesen megfelelt az egyetemes Egyház és a részegyházak valós szükségletének”.⁵

¹ XXIII. János pápa beszéde a II. Vatikáni Zsinat ünnepélyes megnyitásakor 1962. október 11-én: AAS 54 (1962), 788.

² VI. Pál pápa beszéde a II. Vatikáni Zsinat ünnepélyes bezárásakor 1965. december 8-án: AAS 58 (1966), 7.

³ 1985. január 25-én tartott beszéd: L'Osservatore Romano, 1985. január 27.

⁴ Püspöki Szinódus (általános rendkívüli gyűlés, 1985): *Zárójelentés*, 1985. december 7-én: Enchiridion Vaticanum 9, II, B, 4. 1758. o., 1797. p.

⁵ *A szinódus záróbeszéde*, 1985. december 7-én: AAS 78 (1986), 435.

Ezért teljes szívből hálát adok az Úrnak ezen a napon, amikor följánlhatom az egyetemes Egyháznak *A Katolikus Egyház Katekizmusát*, mely „hivatkozási szöveg” a hit élő forrásaiból megújult Katekizmus számára!

A liturgia megújítása, a latin Egyház kánonjogának és a Keleti Katolikus Egyházak normáinak új kodifikációja után e Katekizmus jelentős mértékben hozzá fog járulni az egész Egyház életének megújulásához, miként ezt a II. Vatikáni Zsinat akarta és elindította.

A Katolikus Egyház Katekizmusa igen széles körű együttműködés gyümölcse: lelkiismeretes nyitottság és elkötelezett lelkesedés szellemében hatéves intenzív munka eredménye.

1986-ban Joseph Ratzinger bíboros vezetése alatt egy bíborosokból és püspökökből álló, tizenkét tagú bizottságra bízam a feladatot, hogy készítsék elő a szinódusi atyák által óhajtott Katekizmus tervezetét. A bizottságot egy megyéspüspökökből, valamint a teológia és a katekizis szakértőiből álló, hét tagú albizottság segítette munkájában.

A bizottság, melynek az volt a feladata, hogy szabályokat javasoljon a munka folyamatához és felügyelje azt, figyelemmel kísérte a kilenc egymás utáni változat szerkesztésének minden lépését. A szerkesztőbizottság feladatának megfelelően vállalta a felelősséget, hogy megírja a szöveget, és a bizottság által kívánt változtatásokat bedolgozza, illetve számos teológus, szentírás-magyarázó, katekéta, s mindenekelőtt a világ-egyház püspökeinek megjegyzéseit figyelembe véve javítsa a szöveget. E szerkesztőbizottság nagy gonddal vetette össze a különböző véleményeket, ezáltal a szöveg gazdagabb lett, s biztosítani lehetett egységét és egyöntetűségét.

A tervezetet az összes katolikus püspök, püspöki konferenciák, illetve szinódusaik, továbbá teológiai és kateketikai intézetek széles körben véleményezték. Egészében nagyon kedvező fogadtatásra talált a püspököknél, és joggal állapítható meg, hogy ez a Katekizmus a Katolikus Egyház egész püspöki kollégiuma együttműködésének eredménye. A püspökök nagylelkűen fogadták fölhívásomat, hogy vállaljanak részfelelősséget e kezdeményezésben, mely oly közelről érinti az egyházi életet. A válasz mély örömet ébreszt bennem, mert ennyi hang egybecsengése kétségtelenül a hit „szimfóniája”. E Katekizmus létrehozása mindezen felül mutatja a püspökség kollegiális természetét: tanúsítja az Egyház katolicitását.

A Katekizmusnak hűségesen és szerves egységben kell bemutatnia mind a Szentírás, az Egyház élő hagyománya és a hiteles Tanítóhivatal tanítását, mind az egyházatyák és a szent férfiak és nők lelki örökségét, hogy a keresztyén misztériumokat jobban megismertesse, és Isten népe hitét újjáélessze. Figyelemmel kell lennie a tanfejlődésre, melyet a Szentlélek az idők folyamán az Egyháznak adott. Segítséget is kell

nyújtania azért, hogy a hit fényével megvilágítja az új élethelyzeteket és problémákat, melyek a múltban még nem merültek föl.

A Katekizmus tehát újat és régít fog előhozni (vö. *Mt 13,52*), mert a hit mindig ugyanaz, s ugyanakkor mindig új fények forrása.

A Katolikus Egyház Katekizmusa, hogy megfeleljen e kettős követelménynek, egyrészt átveszi az anyag elrendezésének „régí” hagyományát, melyet már Szent V. Piusz pápa Katekizmusa követett, és anyagát négy részre osztja: *Hitvallás*; a *szent Liturgia*, melynek első részét a szentségek alkotják; a *keresztény cselekvésmód*, amely a Tízparancsolattal kezdődik; és végül a *keresztény imádság*. Másrészt az anyagot gyakran „új” módon mutatja be, hogy választ adjon korunk kérdéseire.

A négy rész kapcsolódik egymáshoz: a hit tárgya a keresztény misztérium (első rész); ugyanezt ünnepeljük és kapjuk a liturgikus cselekményekben (második rész); e misztérium jelen van, hogy Isten gyermekeit cselekvésükben megvilágítsa és támogassa (harmadik rész); ez alapozza meg imádságunkat, melynek kiváltságos formája a „Miatyánk”, és tárgya kérő, dicsőítő és közbenjáró imádságainknak (negyedik rész).

A liturgia maga imádság; a hitvallás megtalálta megfelelő helyét az istentisztelet ünneplésében. A kegyelem, a szentségek gyümölcse a keresztény tevékenység mással nem helyettesíthető föltétele, épp úgy, mint ahogyan az Egyház liturgiájában való részvétel megköveteli a hitet. Ha azonban a hit nem nyilvánul meg cselekedetekben, halott (vö. *Jak 2,14–26*), és nem teremhet gyümölcsöt az örök életre.

A Katolikus Egyház Katekizmusát olvasva fölfoghatjuk Isten misztériumának csodálatos egységét, mely magában foglalja Isten üdvözítő tervét éppen úgy, mint Jézus Krisztus központi szerepét, aki Isten egyzülött Fia, az Atya küldötte, s a Szentlélek erejéből a Boldogságos Szűz Mária méhében emberré lett, hogy Üdvözítőnk legyen. Meghalt és föltámadott Üdvözítőnk mindig jelen van Egyházában, különösen a szentségekben. Ő a hit forrása, a keresztény cselekvés példaképe és imádságunk Tanító mestere.

A Katolikus Egyház Katekizmusa, melyet 1992. június 25-én jóváhagytam és közzétételét apostoli hivatalom erejéből ma elrendelem, a katolikus Egyház – a Szentírás, az apostoli hagyomány és az egyházi Tanítóhivatal által igazolt és megvilágított – hitének és tanításának bemutatása. E Katekizmust a hit tanításának erős szabályává, ebből következően az egyházi közösség hatékony és törvényes eszközévé nyilvánítom. Bárcsak elősegítené a megújulást, melyre a Szentlélek szüntelenül hívja az Egyházat, Krisztus Testét az árnyéktalan világosság országa felé vezető úton!

A Katolikus Egyház Katekizmusát jóváhagyni és közzétenni annak a szolgálatnak része, melyet Péter utóda nyújtani akar a Szent Katolikus Egyháznak, a Római Apostoli Székkal közösségben és békében élő min-

den részegyháznak: tudniillik támogatni és erősíteni akarja az Úr Jézus minden tanítványa hitét (vö. *Lk 22,32*), és ezáltal megszilárdítani az egység kötelékét ugyanabban az apostoli hitben.

Kérem ezért az Egyház pásztorait és a Krisztus-hívőket, hogy e Katekizmust a közösség szellemében fogadják, és gondosan használják küldetésük teljesítésekor, amikor hirdetik az evangéliumot és az evangélium szerinti életre buzdítanak. E Katekizmust úgy adom át nekik, hogy a katolikus tanítás előadásakor, s különösképpen a helyi katekizmusok kidolgozásánál biztos és hiteles hivatkozási szöveg legyen. Ugyanakkor átadom minden Krisztus-hívőnek, akik szeretnék elmélyíteni az üdvösség kimeríthetetlen gazdagságának ismereteit (vö. *Jn 8,32*). Továbbá szolgáljon támaszul az ökumenikus törekvéseknek – melyek minden keresztény egység utáni szent vágyát fejezik ki – azáltal, hogy pontosan bemutatja a katolikus hit tartalmát és harmonikus, belső egységét. Végül ajánlom A Katolikus Egyház Katekizmusát minden egyes embernek, aki reménységünk alapja után kérdez (vö. *1Pt 3,15*) és szeretné megismerni, hogy mit hisz a Katolikus Egyház.

E Katekizmus nem akarja helyettesíteni az egyházi hatóságok, a megyéspüspökök vagy a püspöki konferenciák által szabályosan elfogadott helyi katekizmusokat, főként, ha ezeket az Apostoli Szék jóváhagyta. Arra van rendelve, hogy bátorítsa és segítse új helyi katekizmusok elkészítését, amelyek figyelemmel vannak a különféle helyzetekre és kulturális adottságokra, ugyanakkor gondosan őrzik a hit egységét és a katolikus tanítás iránti hűséget.

E dokumentum végén, amely közzéteszi A Katolikus Egyház Katekizmusát, kérem a Boldogságos Szűz Máriát, a megtettesült Ige Anyját és az Egyház Anyját, támogassa hathatós közbenjárásával az egész Egyház kateketikai szolgálatát minden fokon most, amikor az Egyház fölshólitást kapott az új evangelizációra. Bárcsak az igaz hit világossága megszabadítaná az embereket a tudatlanságtól és a bűn szolgaságától, hogy elvezesse őket az egyetlen e névre méltó szabadságra (vö. *Jn 8,32*), tudniillik a Jézus Krisztusban való, a Szentlélek által irányított élet szabadságára itt a földön és a mennyek országában, Isten színről színre látásának teljes boldogságában (vö. *1Kor 13,12; 2Kor 5,6–8*)!

Kiadatott 1992. október 11-én, a második Vatikáni Zsinat megnyitásának harmincadik évfordulóján, pápaságom tizenegyedik évében.

Joannes Paulus II